

2005 års katastrofkommission

Pressmeddelande 7 juni 2005

Katastrofkommissionens expertgrupp redovisar granskningen av den svenska sjukvårdens insatser vid katastrofen i Sydostasien

I dag offentliggörs resultatet av den granskning som katastrofkommissionens expertgrupp gjort av den svenska sjukvårdens funktion i samband med tsunamikatastrofen, både i Sydostasien och i Sverige. Den katastrofmedicinska expertgruppen har bestått av professor Sten Lennquist, Linköping, och professor Timothy Hodgetts, Birmingham.

Expertgruppens bedömning är att:

- Behovet av olika slag av svenska sjukvårdsinsatser i Thailand var uppenbart. Över 540 svenskar dog och drygt 1500 skadades, och belastningen på den inhemska sjukvården var oerhört hög.
- Detta behov uppmärksammades alldeles för sent av ansvariga myndigheter i Sverige.
- Såväl personal som transportresurser fanns tillgängliga långt tidigare.
- Tillräckligt underlag fanns för att fatta beslut om detta i mycket tidigt skede.
- Förseningen i sjukvårdsinsatsen har orsakat drabbade svenska medborgare avsevärt lidande som hade kunnat undvikas och har även orsakat problem vid evakueringen från Thailand som ytterligare drabbat de skadade.
- I vilken omfattning det har påverkat komplikationsfrekvens och förlust av liv är svårt att i efterhand analysera. Komplikationerna till skadorna var många och 72 % av de intervjuade skadade hade ännu 4 månader efter katastrofen kvarvarande men i form av funktionsnedsättning och /eller smärttillstånd, många med kvarstående vårdbehov.
- Huvudorsaken till den försenade insatsen var brister i planering och organisation på såväl departements- som myndighetsnivå.
- Bidragande orsak var också brister i ledning, beslutsförmåga och initiativkraft vid den enhet inom Socialstyrelsen som har ansvaret för planering av sjukvården vid nationsövergripande kris och katastrof. Detta är den statliga myndighet där kompetens inom detta område skall finnas. I detta bör ligga ett ansvar att aktivt föreslå och initiera uppenbart nödvändiga och brådskande åtgärder.
- En tidig insats hade med bättre ledning kunnat ske inom ramen för befintlig organisation och utan hinder av befintligt regelverk.
- För att förbättra beredskapen för liknande händelser i framtiden bör ansvaret för sjukvården i situationer som denna bättre definieras, en förberedd och övad organisation etableras och tillgång till kompetent operativ ledning säkerställas.

För värderingar, slutsatser och rekommendationer svarar författarna till rapporten; kommissionen tar i detta skede inte ställning.

Rapporten finns tillgänglig på kommissionens hemsida, www.katastrofkommissionen.se.

Vid frågor om rapportens sakinnehåll, kontakta professor Sten Lennquist, mobilnr.: 0709-749680, e-post: lennquist@telia.com. För övriga frågor, kontakta informationsansvariga Annika Olofsdotter, 08-789 2988, eller huvudsekreteraren Per Molander, 08-789 2980.